

Bruxelles, 22. srpnja 2026.
(OR. en)

11652/26

Međuinstitucijski predmet:
2026/0190(NLE)

FISC 251
ECOFIN 983
ENER 501

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA o ovlašćivanju Irske da na plinsko ulje kojim se određeni cestovni prijevoznici koriste u komercijalne svrhe kao pogonskim gorivom primjenjuje snižene stope trošarine u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2026/...

od ...

o ovlašćivanju Irske da na plinsko ulje kojim se određeni cestovni prijevoznici koriste u komercijalne svrhe kao pogonskim gorivom primjenjuje snižene stope trošarine u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije¹, a posebno njezin članak 19. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

¹ SL L 283, 31.10.2023., str. 51., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>.

budući da:

- (1) U tjednima prije donošenja ove Odluke geopolitička kretanja na Bliskom istoku, koja su utjecala na lance opskrbe naftom i naftnim proizvodima na globalnoj razini, uzrokovala su nagla i stalna povećanja veleprodajnih i maloprodajnih cijena energenata. Ta su povećanja cijena imala znatne negativne učinke na kućanstva, posebno na ranjive potrošače, i na poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, što predstavlja ozbiljan rizik za socijalnu koheziju, gospodarsku stabilnost i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (2) U svojim zaključcima od 19. ožujka 2026. Europsko vijeće prepoznalo je izvanredno stanje na energetsom tržištu i njegove makroekonomske posljedice. Europsko vijeće pozvalo je Komisiju da blisko surađuje s državama članicama na osmišljavanju privremenih i ciljanih nacionalnih mjera za ublažavanje znatnih učinaka goriva i povezanih komponenti troškova na troškove proizvodnje električne energije te je posebno istaknulo potrebu za koordiniranim odgovorom jer sukob na Bliskom istoku ima neposredan učinak na cijene energije za europske građane i poduzeća.
- (3) Trošarine, kako su utvrđene Direktivom 2003/96/EZ, doprinose konačnom trošku energenata koji se isporučuju unutar Unije. Smanjenjem trošarina ispod najnižih razina oporezivanja utvrđenih u toj direktivi može se ublažiti jedan dio povećanja troškova energije s kojima se trenutačno suočavaju države članice.

- (4) U okviru fleksibilnih mogućnosti predviđenih u Direktivi 2003/96/EZ države članice mogu u utvrđenim granicama ciljano i privremeno smanjiti porezno opterećenje za određene energente. S obzirom na iznimnost i hitnost trenutačne situacije potrebno je predvidjeti posebne vremenski ograničene fleksibilne mogućnosti izričito usmjerene na ublažavanje učinka naglog porasta cijene energije.
- (5) Privremena smanjenja oporezivanja ciljanih energenata mogu brzo pomoći kućanstvima i poduzećima izravnim sniženjem cijena za krajnje korisnike. U trenutačnoj situaciji takva izvanredna smanjenja mogla bi biti prikladan i potreban instrument za ublažavanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu uslijed naglog porasta cijene energije.
- (6) Dopisima od 20. svibnja 2026. i 1. srpnja 2026. irska tijela zatražila su u skladu s člankom 19. Direktive 2003/96/EZ ovlaštenje za primjenu, u obliku povrata, sniženih stopa trošarina na plinsko ulje koje se u komercijalne svrhe koristi kao pogonsko gorivo, posebno u sektorima cestovnog prijevoza tereta i autobusnog prijevoza.
- (7) Zahvaljujući tim povratima, koje bi Irska provodila u okviru svojeg sustava rabata za dizel koji je uspostavljen u tu svrhu, efektivna stopa trošarine za plinsko ulje koje se u komercijalne svrhe koristi kao pogonsko gorivo za cestovne prijevoznike koji ispunjavaju uvjete smanjila bi se na 0,25185 EUR po litri do 31. kolovoza 2026. i na 0,31689 EUR po litri od 1. rujna 2026. do 30. rujna 2026. Takve efektivne stope niže su od najnižih razina oporezivanja koje se primjenjuju na pogonsko gorivo prema članku 7. Direktive 2003/96/EZ.

- (8) Prema irskim tijelima primjenom takvih sniženih stopa trošarine nastoji se ublažiti učinak povećanja cijene plinskog ulja koji proizlazi iz geopolitičke situacije i koji izravno ili neizravno, sekundarnim učincima, utječe i na kućanstva i na poduzeća.
- (9) Komisija je preispitala zatraženo ovlaštenje i smatra da nije vjerojatno da će ono ometati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. S obzirom na njegovo kratko trajanje i iznimne okolnosti povezane s geopolitičkom situacijom u kombinaciji s iznimno visokom tržišnom cijenom nafte smatra se da je zatraženo odstupanje primjereno i razmjerno, uzimajući u obzir potrebu za postizanjem ravnoteže između posebnih ciljeva politike navedenih u članku 19. stavku 1. trećem podstavku Direktive 2003/96/EZ, a posebno politike Unije u području okoliša, i hitne potrebe da se poduzećima i kućanstvima osigura priuštivost energije.
- (10) Irsku bi stoga trebalo ovlastiti da na plinsko ulje koje se koristi u komercijalne svrhe i kojim se kao pogonskim gorivom koriste osobe ili subjekti koji ispunjavaju uvjete za povrate u okviru irskog sustava rabata za dizel privremeno primjenjuje snižene stope trošarine niže od najnižih razina oporezivanja u Uniji.

- (11) U skladu s člankom 19. stavkom 2. Direktive 2003/96/EZ svako ovlaštenje odobreno na temelju stavka 1. tog članka mora biti strogo vremenski ograničeno. Međutim, kako se ne bi ugrozio budući razvoj postojećeg pravnog okvira, ako Vijeće, odlučujući na temelju članka 113. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ili druge relevantne odredbe UFEU-a, uvede nove najniže razine oporezivanja iz članka 7. Direktive 2003/96/EZ za plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo s kojima to ovlaštenje ne bi bilo usklađeno, primjereno je predvidjeti da bi se to ovlaštenje trebalo prestati primjenjivati na dan početka primjene tih novih najnižih razina oporezivanja.
- (12) Neciljana smanjenja poreza istodobno podrazumijevaju znatne fiskalne troškove i obično povećavaju potražnju za fosilnim gorivima, čime se pogoršava neravnoteža ponude i potražnje. Stoga bi ovlaštenje odobreno ovom Odlukom trebalo ostati strogo vremenski ograničeno.
- (13) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje primjena pravila Unije o državnim potporama,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Irsku se ovlašćuje da na cestovne prijevoznike koji se u komercijalne svrhe koriste plinskim uljem kao pogonskim gorivom, kako je definirano u članku 7. stavku 3. Direktive 2003/96/EC, primjenjuje sljedeća sniženja stopa ispod najnižih razina oporezivanja iz tog članka:

- (a) 0,25185 EUR po litri plinskog ulja za razdoblje od datuma priopćenja ove Odluke do 31. kolovoza 2026.;
- (b) 0,31689 EUR po litri plinskog ulja za razdoblje od 1. rujna 2026. do 30. rujna 2026.

Članak 2.

Ova Odluka primjenjuje se do 30. rujna 2026.

Međutim, ako Vijeće, odlučujući na temelju članka 113. UFEU-a ili druge relevantne odredbe UFEU-a, uvede nove najniže razine oporezivanja iz članka 7. Direktive 2003/96/EZ za plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo s kojima ovlaštenje odobreno u članku 1. ove Odluke ne bi bilo usklađeno, ova Odluka prestaje se primjenjivati na dan početka primjene tih novih najnižih razina oporezivanja.

Članak 3.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Republici Irskoj.

Sastavljeno u

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
